

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO

- J. Kalus**, Půl století od založení Rady Evropy - hlavní panevropské organizace kontinentu 7
- R. Žáček**, Národnostní menšiny v životě českého státu 12
- D. Beková**, Vstupní slovo ředitelky Dokumentačního a informačního střediska Rady Evropy v Praze 16

REFERÁTY

Společné jednání

- J. Machačová - J. Matějček**, Dlouhodobé tendence vývoje pozic národnostních menšin v českých zemích 21
- Š. Hernová**, Národnostní menšiny České republiky a vývoj jejich sociální struktury v letech 1950–1994 (Němci, Poláci, Slováci) 26
- H. Nosková**, Územní a sociální migrace minorit jako pramen ke studiu novodobých dějin Československa 42
- O. Šrajerová**, Sociálna pozícia a národné vedomie národnostných menšín .. 52
- J. Petrucijová**, Multikulturalita, tolerance a kulturní identita 62

SEKCE PRO OBDOBÍ 1918–1938

- V. Průcha**, Odvětvová a sociální struktura obyvatelstva podle národnosti v meziválečném Československu 73
- J. Machačová - J. Matějček**, Sociální pozice národnostních menšin v českých zemích 1918–1938 78
- K. Pudło**, Czynniki wyznaczające pozycje ludności mniejszościowych grup etnicznych w Polsce okresu międzywojennego 81

Z. Kárník , Proměny ve vývoji národní skladby Kladenska, Mostecka a Ostravska na předělu mezi „dlouhým“ a „krátkým“ stoletím (1910–1921). (K vlivu proletarizace a sociální migrace na etnickou skladbu vybraných průmyslových aglomerací - nejprudčeji se etnicky proměňujících oblastí českých zemí.)	91
R. Prokop , K některým zvláštnostem společenských aktivit národnostních menšin a majoritního obyvatelstva ČSR v meziválečném období	105
L. Nesládková , Sociální profil židovské menšiny na Moravě v meziválečném období	114
T. Jiránek , Začleňování německé menšiny do hospodářství meziválečného Československa	124
S. Gabzdilová , Sociálne a demografické charakteristiky nemeckej menšiny na Slovensku v dvadsiatych rokoch XX. storočia	133
J. Čechurová , Menšina v menšině. „Péče“ o Čechy v pohraničí	143
P. Matula , Existenčné podmienky českých stredoškolských profesorov na Slovensku v rokoch 1918 - 1938	152
J. Vaculík , Sociální skladba české minority na Volyni v meziválečném období	158

SEKCE PRO OBDOBÍ PO ROCE 1945

G. Sokolová , Vliv sociálních činitelů na interetnické postoje	163
P. Vranovský , Otázky sociálneho statusu slovenskej menšiny v ČR	167
V. Skalský - N. Vokušová , Nový legislatívny rámec pre migráciu medzi ČR a SR	180
J. Haluková , Slovenské spolky v ČR a jejich význam pro slovenskou národnostní menšinu	184
J. Chlebnický , Sociálne zázemie žiakov slovenských škôl a ich uplatnenie sa v spoločensťve Maďarska	188
S. Gawlik , Současné sociální složení národních menšin a jejich sociální problémy na příkladu polské menšiny	192

T. Siwek, Sociální pozice polské menšiny v ČR v podmínkách přechodu k tržnímu hospodářství	200
H. Rusek, Społeczno-kulturowe uwarunkowania asymilacji polskiej mniejszości narodowej na Śląsku Cieszyńskim	209
M. Michalska, Rola religii w utrzymaniu polskości na Zaolziu w przeszłości i współcześnie	222
W. Lesiuk, Polityka Polski i Niemiec wobec Polaków w Niemczech	230
S. Senft, Kapitał zagraniczny i pomoc gospodarcza z RFN a mniejszość niemiecka w województwie opolskim po 1989 roku	242
T. Soldra-Gwiżdż, Problemy współżycia mniejszości niemieckiej z większością polską na przykładzie gminy Bierawa w województwie opolskim	251
N. Pavelčíková, Několik poznámek ke změnám sociálního postavení romských imigrantů do českých zemí po roce 1945	257
M. Dubayová, Bývanie a domov v rómskom etnickom spoločenstve. (Niekoľko kultúrnoantropologických úvah.)	261
 ZÁVĚREČNÁ SHRNU TÍ	
Z. Kárník, Shrnutí k jednání sekce Sociální problematika menšin meziválečného Československa	269
Š. Hernová, Hodnocení sekce poválečné	271
RÉSUMÉ	275
SEZNAM AUTORŮ REFERÁTŮ	295